

TERVISEAMET

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve
Amet
info@ttja.ee

Teie 21.03.2025 nr 16-6/19-2442-449

Meie 04.04.2025 nr 9.3-4/25/2136-2

**Paldiski vesisalvesti vee sissevõtu
ehitusloa taotluse KMH eelhinnangu ja
KMH algamata jätmise otsuse
seisukoht**

Esitasite Terviseametile (edaspidi amet) seisukoha saamiseks Paldiski vesisalvesti vee sissevõtu ehitusloa taotluse keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) eelhinnangu ja KMH algamata jätmise otsuse eelnõu. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) KeHJS § 9 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja. KeHJS § 11 lõike 22 kohaselt peab otsustaja enne KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse KMH vajalikkuse üle otsustamist küsima seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt, esitades neile seisukoha võtmiseks eelhinnangu ning KMH algamise või algamata jätmise otsuse eelnõu.

Kavandatav tegevus on Paldiski linna pump-hüdroakumulatsiooni(elektri)jaama (edaspidi PHAJ) rajamine, mis koosneb maa-alusest, kristalse aluspõhja kivimites asuvast reservuaarist, seda maapinnaga ja mereveehaardega ühendavatest šahtidest ning maismaal paiknevatest muudest objektidest (juhtimiskeskus, alajaam jms). Jaama koguvõimsuseks on kavandatud ligikaudu 500 MW. Vesisalvesti tööpõhimõtte seisneb merepõhja ja maa-aluse veehoidla kõrguste vahest tekkiva vee potentsiaalse energia ärakasutamises: elektrienergiat tarbitakse, kui vett pumbatakse alumisest veehoidlast ülemisse. Kui elektrisüsteemis on tootmisvõimsuse puudujääk või elektrihind on kõrge, toodetakse elektrienergiat ja vett lastakse merest läbi turbiinide maa-alusesse reservuaari. Kui elektrisüsteemi hind on madal, pumbatakse vesi ülemisse veehoidlasse ehk Paldiski lahte. Sissevõturajatise veetee allosas olevas turbiinisaalis paiknevad elektriturbiinid/pumbad, mis vastavalt töörežiimile toodavad elektrit (vee liikumisel merest maa-alusesse reservuaari) või pumpavad vett reservuaarist üles tagasi merre. Vesisalvesti veehaarde torustik ja väikesadama ala on kavandatud Paldiski lahte, Pakri poolsaare ja Väike-Pakri saare vahelisele alale. Veevõtutornidest liigub salvesti tööks vajalik merevesi mööda torusid maismaale kavandatavatesse sissevõtu rajatistesse S. Julajevi tee 4 katastriüksusel (58001:002:0321).

Kavandatav tegevus ei ole vastuolus erinevate strateegiliste planeerimisdokumentidega. Kehtiva Paldiski linna üldplaneeringu kohaselt on S. Julajevi tee 4 katastriüksusega tegemist ettevõtluse reservmaaga.

Paldiski vesisalvesti vee sissevõtu rajatiste rajamise KMH eelhinnangus on välja toodud järgnev:

- *Ehitustegevusega kaasnevad heited võivad olla järgmised: ehitusmasinate heitgaasid õhku suurendavad õhusaastet; võimalikud õli/kütuselekked pinnasesse; kõrgendatud*

Paldiski mnt 81, 10614 Tallinn
Paju 2, 50603 Tartu
Akadeemia 2, 80011 Pärnu
Kalevi 10, 30322 Kohtla-Järve

telefon +372 794 3500
e-post: info@terviseamet.ee
www.terviseamet.ee

registrikood 70008799
KMKN EE101339803
EE891010220034796011
viitenumber 2800048574

mürafoon ning vibratsioon põhjustatuna ehitusmasinatest; sügis- ja kevadtalvisel ajal võimalik valgusreostus ehitustehnika poolt (tööala valgustamine). Soojuse, kiirguse ja lõhna teket ei ole ette näha.

- Pakri poolsaarel on kolm (S-O, O-Ca ja Ca-V) põhjaveeladet, vastavalt 10–39 m, 39–84 m ja 84–160 m sügavuses. Kuna pinnakatte paksus on valdavalt alla 2 m ning Ordoviitsiumi lubjakivid on ülemises osas lõhnelised, siis on infiltratsioon kiire ja püsivat pinnasevee (põhjavee ülemine, vabapinnaline kiht) horisonti alal ei esine. S. Julajevi tee katastriüksusel luuakse kaldale kõigepealt torustiku rajamiseks vajalik survebasseini süvis kuni tasemeni -14 m merepinnast, süvise ehitamisel isoleeritakse see põhjaveest diafragmaseintega või vaiseinaga ja kaetakse veekindlalt betooniga. Ettevaatusabinõude järgimisel pole mõju põhjaveele ette näha.
- Kavandatavate vee sissevõtu rajatiste lähedusse jäävad peamiselt üldkasutatavad, sihtotstarbeta tootmis- ja ärimaad. Tööde lähipiirkonda elamualasid ei jää. Tegevuse lähipiirkonnas töötavatele või piirkonnas liikuvatele inimestele võib negatiivne mõju avalduda ehitus- ja kasutusaegse müra ja vibratsiooni esinemise näol. Koostatava KMH käigus koostatakse müra tekke ja leviku modelleerimine ning hinnatakse kavandatava tegevusega kaasnevat ehitusaegset vibratsiooni ja modelleeritakse vibratsiooni mõjuala ulatus. Muud mõju elanikkonnale ning inimeste tervisele ja heaolule pole ette näha.
- Ehitustegevuse käigus võib esineda ajutist õhukvaliteedi halvenemist tolmu tõttu ning ehitusmasinate tööga kaasneda müra ja vibratsioon. Mõju on lokaalne ja lühiajaline. Vesialvesti rajatiste tarbeks kaevamise ja ehitustöödega kaasneb veokite liikumine, mis suurendab transpordivoogusid piirkonnas. Veokite liiklemisega teedel kaasneb müra.
- Vesialvesti käitamise ajal vibratsiooni, müra ja õhukvaliteedi halvenemist pole ette näha.
- PHAJ rajamisel kaevatakse kaldale kõigepealt vajalik survebasseini süvis kuni tasemeni -14 m merepinnast, süvise ehitamisel isoleeritakse see põhjaveest diafragmaseintega või vaiseinaga ja kaetakse veekindlalt betooniga. Kuna puur- ja salvkaevusid kavandatava käitluskoha territooriumil ei asu ning samuti ei ulatu kinnistule ühegi lähema kaevu sanitaarkaitseala/hooldusala, siis ohtu joogivee kvaliteedile nende võimaliku reostamise läbi näha ei ole.

Paldiski energiasalvesti vee sissevõtu rajatiste rajamise KMH algatamata jätmine eelhinnangus on välja toodud muuhulgas järgnevad ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise üldised (sh seadusandlusest tulenevad) meetmed:

- Müratasemed olemasolevatel elamualadel ei tohi ületada keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid” lisas 1 toodud liikluse müra piirväärtusi. Samuti peavad ehitusaegse müra tasemed vastama eelpooltoodud määruse normtasemetele. Liikluse müra maksimaalne helirõhutase müratundlike hoonetega aladel ei tohi ületada päeval 85 dB(A) ja öösel 75 dB(A) (Keskkonnaministri (KeM) määrus nr 71 § 6 lg 3). Ehituse müra tasemed ei tohi ajavahemikus 21.00-07.00 läheduses asuvatel elamualadel ületada KeM määrus nr 71 lisas 1 toodud asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasest. Impulssmüra põhjustavat tööd, näiteks lõhkamine, rammimine jne, võib teha tööpäevadel ajavahemikus kell 07.00-19.00. Impulssmüra piirväärtusena rakendatakse asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasest. Ehitustöödel välitingimustes kasutatavad seadmed peavad vastama majandus- ja taristuministri 08.06.2015 määruse nr 59 „Nõuded välitingimustes kasutatavale seadmele lähtuvalt selle tekitatavast mürast ja selle seadme vastavushindamisele“ nõuetele.
- Võimalusel tuleb mürarikkad ehitustööd kavandada eelkõige tööpäevadele ajavahemikus kell 8.00-17.00 ning nädalavahetusel ja riiklikel pühadel mürarikkaid ehitustöid mitte teostada.
- Ehitus- ja käitamisega seotud vibratsiooni tasemed ei tohi ületada sotsiaalministri 17.05.2002 määruse nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ §-is 3 toodud piirväärtuseid.

- *Ehitusaegse õhusaaste (tolm, heitgaasid) liigset mõju ümbritsevatele aladele tuleb vältida õigete töömeetodite ja töö aja valikuga. Tuleb vältida ehitusaegse tolmu levikut naaberkinnistutele, vajadusel tolmuvaid materjale niisutada. Inimeste kaitseks tolmuva tegevuste eest on vajalik kuival ajaperioodil liiva/kruusa/täitepinnase kastmine.*
- *Tööde teostamiseks kasutatav tehnika ning seadmed peavad olema heas tehnilises seisukorras.*
- *Ehitustööde ajal valgustuse kasutamisel vältida ülemäärast valgustamist. Valgustid tuleb suunata vaid valgustamist vajavale objektile ja vältida tuleb valguse hajumist.*
- *Väga on läbi viia müra- ja vibratsiooniuuringud enne ehitamisega alustamist.*

S. Julajevi tee 4 vee sissevõtt projekti üldosa punktis 2.1.3 muud eritingimused on muuhulgas välja toodud järgmised meetmed, mida rakendada järgmistes projekteerimise staadiumites, et müra vähendada ja selle levikut territooriumilt tõkestada:

- *Varjestada mürarikkad tööprotsessid või töötavad masinad (lahendatakse vajadusel järgmistes projekteerimise staadiumites, kui on teada täpne tehnoloogia ja täpsed seadmed. Kui selgub vajadus rajada ajutisi hooneid, peab taotlema täiendavad projekteerimistingimused ja taotlema ehitusluba).*
- *Ülenormatiivsed müra tegevused teostada päevasel ajal.*

Amet on tutvunud esitatud materjalidega ning ei esita vastuväiteid KMH mittealgatamisele, kuid juhib tähelepanu järgnevale:

- Amet ei ole nõus projekti üldosa punktis 2.1.3 toodud eritingimusega, mille kohaselt tuleb ülenormatiivseid müra tegevusi teostada päevasel ajal. Amet juhib tähelepanu, et normtasemeid ületavat müra ei tohi ühelgi juhul põhjustada ning tuleb leida viisid, kuidas müra tasemed normi piires hoida.
- Maksimaalne müratase ei tohi tööstusmüra korral ületada vastava mürakategooriaga alal müra liigile kehtestatud normtasest rohkem kui 10 dB (keskkonnaministri 16.12.2016 määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ § 6 lg 2).
- Amet palub kõik teostatavad müra ja vibratsiooniuuringud esitada ametile teadmiseks.
- Teha koostööd lähiümbruse elanikega. Häiringute leevendamiseks soovib amet lähedal asuvaid inimesi teavitada müra- ja vibratsioonirikaste tööde teostamisest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Karmen Pöld
vaneminspektor (keskkonnatervis)

Karmen Pöld
54840193 karmen.pold@terviseamet.ee